

Τίτλος μαθήματος: Πολιτική (και) Επικοινωνία (ΥΕΠ)

Διδάσκων: Γιάννης Καραγιάννης, Επίκ. Καθηγητής (ikarayiannis@uoc.gr)

Περιγραφή του μαθήματος:

Στο μάθημα επισκοπούνται βασικές προσεγγίσεις στο πεδίο έρευνας και μελέτης της πολιτικής επικοινωνίας και εξετάζονται ποικίλες διαστάσεις της στις σύγχρονες συνθήκες. Η εισαγωγική αυτή γνωστική περιήγηση διενεργείται με γνώμονα την ιστορικότητα των σχετικών ερευνών και των πρακτικών πολιτικής επικοινωνίας, αλλά και την ποικιλία που εμφανίζουν σε διαφορετικά οικονομικά, κοινωνικά, πολιτικά και πολιτισμικά περιβάλλοντα. Οι επιμέρους θεματικές περιοχές που εξετάζονται αναφέρονται, ενδεικτικά, σε α) τεχνολογικές, οργανωτικές, οικονομικές και πολιτικές εξελίξεις που (συν)διαμορφώνουν το σύγχρονο διεθνοποιημένο περιβάλλον των ΜΜΕ και τις νέες μορφές δικτύωσης, αλληλόδρασης και επικοινωνίας, β) διασυνδέσεις οι οποίες αναπτύσσονται ιστορικά ανάμεσα στα ΜΜΕ και την πολιτική διαδικασία σε συγκριτική προοπτική, γ) πολιτικές και ιδεολογικές λειτουργίες των ΜΜΕ και επιδράσεις τους στη σύγχρονη πολιτική-κομματική αντιπαράθεση και τη δημοκρατία, δ) εξελίξεις που σημειώνονται στην επιστημονική μελέτη της πολιτικής επικοινωνίας και στα προτεινόμενα θεωρητικά υποδείγματα και μοντέλα ανάλυσης, καθώς και ε) κρατικές πολιτικές ρύθμισης του ραδιοτηλεοπτικού περιβάλλοντος και συνέπειές τους στον πολιτικό και κομματικό ανταγωνισμό. Πεδίο ειδικότερης ενασχόλησης, αλλά και εμπειρικού ελέγχου των θεμάτων που εξετάζονται, αποτελεί η εγχώρια μεταπολιτευτική εμπειρία κατά τη διάρκεια της οποίας μεταβάλλεται το επικοινωνιακό περιβάλλον, το πολιτικό-κομματικό σύστημα και οι χρήσεις των Μέσων στην πολιτική αντιπαράθεση και τον κομματικό ανταγωνισμό.

Μαθησιακοί στόχοι:

Εκτός από τη γνωστική εποπτεία των κατευθύνσεων έρευνας και του στοχασμού αναφορικά με την πολιτική επικοινωνία στόχος του μαθήματος είναι να αναπτυχθούν ικανότητες κατανόησης και κριτικής προσέγγισης της πολιτικής επικοινωνίας στις σύγχρονες συνθήκες. Οι φοιτητές/ήτριες θα είναι σε θέση να προσεγγίζουν ζητήματα που άπτονται της πολιτικής επικοινωνίας με συνθετότερες οπτικές και να αντιλαμβάνονται τις σχέσεις και επιπτώσεις εξουσίας που συνεπάγονται οι πρακτικές πολιτικής επικοινωνίας.

Διδακτικές ενότητες:

Εβδομάδα 1^η:

Περιγραφή του μαθήματος. Συνοπτική αναφορά σε βασικούς θεματικούς άξονες και πεδία έρευνας. Παρουσίαση του τρόπου διδασκαλίας και εξέτασης. Συζήτηση.

Εβδομάδα 2^η:

Εισαγωγικά στην πολιτική επικοινωνία. Ορισμοί, εννοιολογικές αποσαφηνίσεις και θεωρητικές οριοθετήσεις. Θεματικά πεδία έρευνας και προβληματισμού. Η πολιτική επικοινωνία σε διεθνές επίπεδο.

- Blumler G. Jay & Gurevitch Michael, *The Crisis of Public Communication*, London & New York 1995, Routledge.
- Drescher David, 1987, «A typology of international political communication: Factual statements, propaganda, and noise», *Political Communication*, 4 (2), pp. 83-91.
- Esser Frank & Pfetsch Barbara (eds.), *Comparing Political Communication. Theories, Cases, and Challenges*, 2004, Cambridge University Press.
- Gibson K. Rachel & Rommele Andrea, «Political Communication», in Daniele Caramani (ed.), *Comparative Politics*, 2007, Oxford University Press, pp. 473-492.
- McNair Brian, *Εισαγωγή στην Πολιτική Επικοινωνία*, Αθήνα 1998, Κατάρτι, pp. 17-35.
- Papathanassopoulos Stylianos (ed.), *Media Perspectives for the 21st Century*, Routledge 2011, pp. 1-18 και pp. 41-54.
- Wolton Dominique, *Σκέψεις για την επικοινωνία*, Αθήνα 2005, Σαββάλας, pp. 19-51.

Εβδομάδα 3^η:

Η εξέλιξη των ΜΜΕ. Κοινωνικοπολιτικές και τεχνολογικές διαστάσεις. Συγκέντρωση ιδιοκτησίας και υπερεθνική επέκταση. «Νέα Μέσα», προκλήσεις και προοπτικές. Δημοσιογραφία και δημοσιογράφοι στις σύγχρονες συνθήκες. Θεωρητικά υποδείγματα και αναλυτικά μοντέλα στη μελέτη των ΜΜΕ.

- Barbier Frederic & Lavenir Catherine-Bertho, *Ιστορία των Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας. Από τον Ντιντερό στο Ίντερνετ*, Αθήνα 1999, Δρομέας.
- Λέανδρος Νίκος, *Πολιτική Οικονομία των ΜΜΕ. Η Αναδιάρθρωση της Βιομηχανίας των Μέσων στην Εποχή της Πληροφοριακής Επανάστασης*, Αθήνα 2000, Καστανιώτης.
- McQuail Denis & Windahl Swen, *Σύγχρονα Μοντέλα Επικοινωνίας. Για τη Μελέτη της μαζικής Επικοινωνίας*, Αθήνα 2001, Καστανιώτης.
- McQuail Denis, *Εισαγωγή στη Θεωρία της Μαζικής Επικοινωνίας*, Αθήνα 1997, Καστανιώτης.
- Negrine Ralph & Papathanassopoulos Stylianos, «The Internationalization of Television», *European Journal of Communication*, 1991, Vol. 6, pp. 9-32.
- Παπαθανασόπουλος Στέλιος & Κομνηνού Μαρία (επιμ.), *Ζητήματα Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας*, Αθήνα 2000, Καστανιώτης.
- Παπαθανασόπουλος Στέλιος, *Η Τηλεόραση στον 21^ο Αιώνα*, Αθήνα 2005, Καστανιώτης.
- Seib Philip, *Campaigns and Conscience. The Ethics of Political Journalism*, 1994, Praeger Publishers.

Εβδομάδα 4^η:

ΜΜΕ και κοινωνία. Διαμεσολάβηση και πολιτισμικές συνιστώσες. Συμβολικές αναφορές και επικοινωνιακές λειτουργίες. Διαμεσολαβημένη αλληλόδραση. «Ειδησεογραφικά γεγονότα», «επικοινωνιακά γεγονότα» και «ψευδο-γεγονότα». Η «κοινή γνώμη» και η «κατασκευή» της. Πολιτισμικές ταυτότητες και ΜΜΕ στο σύγχρονο επικοινωνιακό περιβάλλον.

- Boorstin J. Daniel, «Από τη συλλογή ειδήσεων στην κατασκευή ειδήσεων: Ένας κατακλυσμός ψευδογεγονότων», στο Λιβιεράτος Κώστας. & Φραγκούλης Τάκης. (επιμ.), *Το μήνυμα του μέσου. Η έκρηξη της μαζικής επικοινωνίας*, Αθήνα 1989, Αλεξάνδρεια, σσ. 156-201.
- Champagne Patrick, *Η Κατασκευή της Κοινής Γνώμης. Το Νέο Πολιτικό Παιχνίδι*, Αθήνα 2004, Πατάκης.
- Croteau David & Hoynes William, *Media Society. Industries, Images, and Audiences*, 2000 (second edition), Pine Forge Press.
- Curran James & Gurevitch Michael (επιμ.), *ΜΜΕ και Κοινωνία*, Αθήνα 2001, Πατάκης.
- McCombs Maxwell, Einsiedel Edna, Weaver David, , *Τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης και η Διαμόρφωση της Κοινής Γνώμης*, Αθήνα 1996, Καστανιώτης.
- Παναγιωτοπούλου Ρόη κ. άλλ. (επιμ.), *Η «Κατασκευή» της Πραγματικότητας και τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης*, Αθήνα 1998, Αλεξάνδρεια.
- Παπαθανασόπουλος Στέλιος (επιμ.), *Επικοινωνία και Κοινωνία: Από τον Εικοστό στον Εικοστό Πρώτο Αιώνα*, Αθήνα 2000, Καστανιώτης.
- Thompson B. John, *Νεωτερικότητα και Μέσα Επικοινωνίας*, Αθήνα 1998, Παπαζήσης.

Εβδομάδα 5^η:

Σύγχρονα ραδιοτηλεοπτικά συστήματα: ταξινομήσεις και τυπολογίες. Απορρύθμιση του ραδιοτηλεοπτικού περιβάλλοντος και κρατική παρέμβαση.

- Hallin C. Daniel & Mancini Paolo, *Comparing Media Systems. Three Models of Media and Politics*, 2004, Cambridge University Press.
- Παπαθανασόπουλος Στέλιος, *Πολιτική και ΜΜΕ. Η Περίπτωση της Νότιας Ευρώπης*, Αθήνα 2004, Καστανιώτης.
- Ζέρη Περσεφόνη, *Θεσμοί Εποπτείας στο Ραδιοτηλεοπτικό Σύστημα. Στόχοι, Διαδικασίες, Δυνατότητες Δράσης*, Αθήνα 1996, Οδυσσεάς.
- Ζέρη Περσεφόνη, «Η Διασφάλιση της “Ποιότητας” του Ραδιοτηλεοπτικού Προγράμματος. Ρυθμιστικές Δυνατότητες και Προοπτικές», *Ελληνική Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης*, 2003, τχ. 22, σσ. 53-68.

Εβδομάδα 6^η:

Η πολιτική και ιδεολογική λειτουργία των ΜΜΕ. «Ημερήσια θεματολογία» (agenda setting), «ερμηνευτική πλαισίωση» (framing) και «ιεράρχηση των κριτηρίων πολιτικής επιλογής» (priming). Τρέχουσες ανα-σημασιολογήσεις και ανα-οριοθετήσεις της πολιτικής διεργασίας: η προβληματική της «μετα-κάλυψης» (meta-coverage).

- Dearing W. James & Rogers M. Everett, *Ορίζοντας τα Θέματα. Τα ΜΜΕ, οι Πολιτικοί και το Κοινό*, Αθήνα 2005, Παπαζήσης.

- Entman M. Robert, *Projections of Power. Framing News, Public Opinion, and U.S. Foreign Policy*, 2004, The University of Chicago Press.
- Goffman Erving, *Frame Analysis: An Essay on the Organization of Experience*, 1974, Harper & Row.
- Iyengar Shanto, *Is Anyone Responsible? How Television Frames Political Issues*, 1991, University of Chicago Press.
- Καραγιάννης Γιάννης, «Διεπιστημονικές συνεισφορές στη σύγχρονη πολιτική ανάλυση. Η έννοια του "αντιληπτικού πλαισίου"», στο Α-Ι.Δ Μεταξάς (Σχεδίαση του Έργου-Εισαγωγικά Κείμενα), *Πολιτική Επιστήμη. Διακλαδική και συγχρονική διερεύνηση της πολιτικής πράξης*, ΙΧ. Πολιτική Μεθοδολογία. Οριοθετήσεις και Απεγκλωβισμοί, Αθήνα 2016, Εκδόσεις Ι. Σιδέρης, σσ. 101-118.
- McCombs E. Maxwell & Shaw L. Donald, «The Agenda-Setting Function of Mass Media», *Public Opinion Quarterly*, 1972, 36 (2), pp. 176-187.
- Stephen D. Reese D. Stephen, Gandy H. Oscar, Grant E. August (eds.), *Framing Public Life. Perspectives on Media and Our Understating of the Social World*, 2001, Lawrence Erlbaum Associates.

Εβδομάδα 7^η:

Η επίδραση των ΜΜΕ. Θεωρητικές διενέξεις και ανοιχτά ζητήματα. Επιστημολογικές και μεθοδολογικές διαστάσεις. Η υπόθεση της «τηλεοπτικής δυσφορίας» (video malaise) και οι επικριτές της. Συγκλίσεις και αποκλίσεις πορισμάτων και βασικές κατευθύνσεις έρευνας.

- Ansolabehere Stephen & Iyengar Shanto, *Going Negative. How Political Advertisements Shrink & Polarize the Electorate*, 1995, The Free Press.
- Gangheong Lee & Cappella N. Joseph, «The Effects of Political Talk Radio on Political Attitude Formation: Exposure Versus Knowledge», *Political Communication*, 2001, 18 (4), pp. 369-394.
- Lance R. Holbert, «Intramedia Mediation: The Cumulative and Complementary Effects of News Media Use», *Political Communication*, 2005, 22 (4) pp. 447-461.
- Norris Pippa, *A Virtuous Circle. Political Communications in Postindustrial Societies*, 2000, Cambridge University Press.
- Norris Pippa (et al), *On Message. Communicating the Campaign*, 1999, Sage Publications.

Εβδομάδα 8^η:

ΜΜΕ και πολιτική. Η λογική των Μέσων και ο «αποικισμός» (;) της πολιτικής. «Μεσοποίηση», «αισθητικοποίηση» και «προφορικοποίηση» της πολιτικής. Μετασηματισμοί του πολιτικού λόγου και πράττειν. Προσωποποίηση της πολιτικής διαδικασίας και ορατότητα του πολιτικού προσωπικού. Επιπτώσεις στην κομματική λειτουργία και μετασηματισμοί. Τάσεις και δυναμικές στο σύγχρονο επικοινωνιακό περιβάλλον.

- Axford Barrie & Huggins Richard (eds.), *New Media and Politics*, 2001, Sage Publications.

- Brants Kees & Voltmer Katrin (eds.), *Political Communication in Postmodern Democracy. Challenging the Primacy of Politics*, 2011, Palgrave Macmillan.
- Edelman Murray, *Η Κατασκευή του Πολιτικού Θεάματος*, Αθήνα 1999, Παπαζήσης.
- Κουντούρη Φανή, «Η επικοινωνιακή διάσταση της πολιτικής. Η διαμόρφωση του κομματικού σκηνικού υπό την κυριαρχία των ΜΜΕ στον δημόσιο χώρο», *Ελληνική Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης*, 2010, τχ. 35, σσ. 57-88.
- Πλειός Γιώργος, *Ο Λόγος της Εικόνας. Ιδεολογία και Πολιτική*, Αθήνα 2001, Παπαζήσης.
- Postman Neil, *Διασκέδαση μέχρι θανάτου. Ο δημόσιος λόγος στην εποχή του θεάματος*, Αθήνα 2007, Κατάρτι.

Εβδομάδα 9^η:

Η σύγχρονη πολιτική επικοινωνία. Βασικά χαρακτηριστικά και παράγοντες διαμόρφωσης. Προεκλογική εκστρατεία. Πολιτικό μάρκετινγκ, δημόσιες σχέσεις και πολιτική διαφήμιση. Επιδράσεις και επιρροές της αρνητικής διαφήμισης. Τυπολογικές σχηματοποιήσεις και ταξινομήσεις. «Εξαμερικανισμός» (;) και «επαγγελματοποίηση» (professionalization) της πολιτικής επικοινωνίας. Τρέχουσες εξελίξεις και δυναμικές σε συγκριτική προοπτική.

- Blumler G. Jay & Kavanagh Dennis, «The Third Age of Political Communication: Influences and Features», *Political Communication*, 1999, 16, pp. 209-230.
- Freedman Paul & Goldstein Ken, «Measuring Media Exposure and the Effects of Negative Campaign Ads», *American Journal of Political Science*, 1999, 43 (4), pp. 1189-1208.
- Mancini Paolo, «New Frontiers in Political Professionalism», *Political Communication*, 1999, 16 (3), pp. 231-245.
- Negrine Ralph & Papathanassopoulos Stylianos, «The “Americanization” of Political Communication. A Critique», *Press/Politics*, 1996, 1 (2), pp. 45-62.
- Negrine Ralph & Lilleker G. Darren, «The Professionalization of Political Communication: Continuities and Change in Media Practices», *European Journal of Communication*, 2002, 17 (3), pp. 305-323.

Εβδομάδα 10^η:

ΜΜΕ και Δημοκρατία. Μετασχηματισμοί στη «δημόσια σφαίρα» και επικοινωνιακό περιβάλλον. Κομματικό σύστημα, αντιπροσώπευση και ΜΜΕ. «Κοινωνία Πολιτών» (civil society) και «ιδιότητα του πολίτη» (citizenship). Σύγχρονη πολιτική επικοινωνία και πολιτική συμμετοχή. Νέες τεχνολογικές δυνατότητες και δημοκρατία.

- Bennet W. Lance & Entman M. Robert (eds.), *Mediated Politics. Communication in the Future of Democracy*, 2001, Cambridge University Press.
- Coleman Stephen & Blumler G. Jay, *The Internet and Democratic Citizenship. Theory, Practice and Policy*, 2009, Cambridge University Press.
- Gunther Richard & Mughan Anthony (eds.), *Democracy and the Media. A Comparative Perspective*, 2000, Cambridge University Press.
- Habermas Jürgen, *Αλλαγή δομής της δημοσιότητας*, Αθήνα 1997, Νήσος.
- Street John, *Mass Media, Politics and Democracy*, 2001, Palgrave.

Εβδομάδα 11^η: Η Ελληνική εμπειρία I

Η εξέλιξη των ΜΜΕ στην Ελλάδα. Η μεταπολιτευτική εμπειρία. Απορρύθμιση και ρύθμιση του ραδιοτηλεοπτικού τοπίου. Τρέχουσες εξελίξεις και δυναμικές.

- Χαιρετάκης Μανώλης, *Τηλεόραση και Διαφήμιση. Η Ελληνική Περίπτωση*, Αθήνα-Κομοτηνή 1997, Σάκκουλας.
- Κομνηνού Μαρία, *Από την Αγορά στο Θέαμα. Μελέτη για τη Συγκρότηση της Δημόσιας Σφαίρας και του Κινηματογράφου στη Σύγχρονη Ελλάδα, 1950-2000*, Αθήνα αχρ. Παπαζήσης.
- Μπαρμπούτης Χρήστος & Κλώντζας Μιχάλης (επιμ.), *Το Φράγμα του Ήχου. Η Δυναμική του Ραδιοφώνου στην Ελλάδα*, Αθήνα 2001, Παπαζήσης.
- Parathanassopoulos Stylianos, «Broadcasting. Politics and the State in Socialist Greece», *Media, Culture and Society*, 1990, Vol. 12, pp. 387-397.
- Parathanassopoulos Stylianos, «The Decline of Newspapers: The Case of the Greek Press», *Journalism Studies*, 2001, 2 (1), pp. 109-123.
- Parathanassopoulos Stylianos, «Media Commercialization and Journalism in Greece», *European Journal of Communication*, 2001, 16 (4), pp. 505-521.
- Parathanassopoulos Stylianos, «The Politics and the Effects of the Deregulation of Greek television», *European Journal of Communication*, 1997, 12 (3), pp. 351-368.

Εβδομάδα 12^η: Η Ελληνική εμπειρία II

Κομματικό σύστημα και πολιτική επικοινωνία στη μεταπολιτευτική Ελλάδα. Προεκλογική εκστρατεία, κομματικός ανταγωνισμός και πολιτική συμμετοχή.

- Βαμβακάς Βασίλης, *Εκλογές και Επικοινωνία στη Μεταπολίτευση. Πολιτικότητα και Θέαμα*, Αθήνα 2006, Σαββάλας.
- Δεμερτζής Νίκος & Καφετζής Παναγιώτης, «Πολιτικός κυνισμός, πολιτική αλλοτρίωση και ΜΜΕ: η περίπτωση της Τρίτης Ελληνικής Δημοκρατίας», στο Χρήστος Λυριντζής, Ηλίας Νικολακόπουλος & Δημήτρης Σωτηρόπουλος (επιμ.), *Κοινωνία και Πολιτική. Όψεις της Γ' Ελληνικής Δημοκρατίας, 1974-1994*, Αθήνα 1996, Θεμέλιο, σσ. 174-218.
- Κακεπάκη Μανίνα, «Αδιάφοροι ψηφοφόροι, αδιάφορη προεκλογική εκστρατεία; μια εμπειρική ανάλυση των βουλευτικών εκλογών του 2000», *Ελληνική Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης*, 2001, τχ. 17, σσ. 42-70.
- Καφετζής Παναγιώτης, «Πολιτική επικοινωνία, πολιτική συμμετοχή και κρίση της πολιτικής. Η συνεισφορά μιας εμπειρικής έρευνας δύο φάσεων», *Ελληνική Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης*, 1997, τχ. 9, σσ. 168-178.
- Κουντούρη Φανή, *Πολιτική δημοσιότητα και εξουσία. Κόμματα και ΜΜΕ στην Ελλάδα τη δεκαετία του 2000*, Αθήνα 2011, ΤΥΠΩΘΗΤΩ -ΓΙΩΡΓΟΣ ΔΑΡΔΑΝΟΣ.
- Σαμαράς Ν. Αθανάσιος, *Τηλεοπτική Πολιτική Διαφήμιση στην Ελλάδα, 1993-2007*, Αθήνα 2008, Καστανιώτης.
- Parathanassopoulos Stylianos, «Election Campaigning in the Television Age: The Case of Contemporary Greece», *Political Communication*, 2000, 17 (47), pp. 47-60.
- Paratheodorou Fotini & Machin David, «The Umbilical Cord That Was Never Cut. The Post-Dictatorial Intimacy between the Political Elite and the Mass Media in Greece and Spain», *European Journal of Communication*, 2003, 18 (1), pp. 31-54.

- Τσίρμπας Γιάννης, *Είκοσι Οκτώ Ημέρες. Εκλογές, Πολιτική Διαφήμιση και Ειδησεογραφία. Μια Ποσοτική Ανάλυση Περιεχομένου της Πολιτικής Επικοινωνίας στην Ελλάδα*, Αθήνα 2007, Παπαζήσης.

Εβδομάδα 13^η: Σύνοψη-Συζήτηση.

Μέθοδος διδασκαλίας:

Το μάθημα στηρίζεται κατά κύριο λόγο σε διαλέξεις. Γίνεται όμως εκτεταμένη χρήση οπτικοακουστικού υλικού προκειμένου να υποβοηθείται η κατανόηση των θεμάτων που θίγονται και να ενθαρρύνεται η συμμετοχή των φοιτητών/τριών σε συζητήσεις στην τάξη. Υλικό του μαθήματος και βιβλιογραφικές αναφορές για κάθε επιμέρους θεματική ενότητα και διάλεξη αναρτώνται επίσης στην ιστοθέση του μαθήματος στο «Σύστημα Ηλεκτρονικής Μάθησης του Πανεπιστημίου Κρήτης» (<https://elearn.uoc.gr/>).

Βασικά εγχειρίδια:

1. Jacques Gerstlé, *Η πολιτική επικοινωνία*, Αθήνα 2014, εκδ. ΤΥΠΩΘΗΤΩ – Γ.ΔΑΡΔΑΝΟΣ (Κωδ. ΕΥΔΟΞΟΣ: **32251**).
2. Δεμερτζής Νίκος, *Πολιτική Επικοινωνία. Διακινδύνηση, δημοσιότητα, διαδίκτυο*, Αθήνα 2002, εκδ. Παπαζήσης (Κωδ. ΕΥΔΟΞΟΣ: **30352**).

Εξέταση-Βαθμολόγηση

Γραπτές εξετάσεις στο τέλος του μαθήματος.